

Naročnina za celo leto za Ameriko \$2.50. Za Evropo \$3.00 Naročnina za pol leta za Ameriko \$1.50

List v obrambo sv. vere med ameriškimi Slovenci.

ŠTEV. (No.) 14.

JULY, 15th 1924.

LETO (Vol.) XVI.

## Javni odgovor na zasebna vprašanja.

H. B.

Pred meseci me je nekdo vprašal, kje je potopisec svojega romanja v Lurd, ki se je bil lani naenkrat zgubil. Ob tej priliki se je pokazalo, da iskanje potom časopisja ni tako od muh, kakor bi kdo mislil. Lurški romar se je naenkrat zopet pojavil, da nas popelje do cilja. To je dotičnemu, ki ga je po časopisu iskal, dalo pogum. Te dni se je zopet oglasil. Zdaj pa želi zvedeti kje je pisec "Št. Jernejske noči" in "Lilije iz raja." Ob enem se je malo znesel nad urednikom, zakaj prej kaj drugega začne, predno eno konča in to še povesti, ki so vendar "kendi" za čitatelje.

Ta slednji migljev znači, kakor bi dotični vso krivdo na urednika zvračal. Ker pa mej drugim tudi pravi, naj se on s pisatelji prej domeni, li misijo povest do konca speljati ali ne, in če ne, naj rajši nikar ne začno, se zopet vidi, da ni gotov, kedo je prav za prav kriv. Prav radi mu to pojasnimo, deloma zato, ker nas je prosil, deloma radi tega, da ne bo kedo krivice trpel. Hočemo pa to storiti javno, ne zasebno, kakor je žezel. Imamo svoje vrroke za javni odgovor.

Kje sta torej pisca "Št. Jernejske noči" in "Lilije iz raja?" Ali sta se onadva naveličala? Ne, to ne. "Št. Jernejske noči" imamo še precej v zalogi, lepo prestavljene in od Rev. Smoleya s pisalnim strojem napisane. Pisec "Lilije iz raja" nas je sicer redko za dve številki skupaj založil, ker mora poleg tega še druge rožice saditi in zalivati, nikoli pa nam ni rekel, da bo prenehal. Njega je treba vedno dregati. Zadnje čase ga pa niti dregati ni bilo mogoče, ker ga ni bilo doma. Tako se je nadaljevanje "Lilije" čez mero zavleklo.

Zakaj pa "Št. Jernejske noči" ne nadaljujete, če jo imate pripravljeno? bo dotični rekel. Prav to mi je dalo povod za javni odgovor. Krivda ni prevajateljeva, ne moja, sicer bi bila midva to mej seboj naredila? Krivi so naročniki lista. Vsak teh misli, da se list samo zanj piše in izdaja. Če komu ta ali ona stvar ni po godu, meni da tudi drugim ni. Takoj se vsede in napiše pritožbo, če ne celo zahetovo: "Nehajte vendar že s tem, drugače bomo list pustili." Tako se nam je zgodilo glede "Št. Jernejske noči." Od nekod nam je zastopnik pisal, da so ljudje s to povestjo zelo nezadovoljni in da bodo list pustili, ako je ne končamo. Mi se spočetka za to nismo brigali, ker vemo, da še Bog ne more vsem vstreči, najmanj razvajenim Amerikancem. Toda ko jo je lani urednik za širinajst dni na Willard potegnil in je v njegovi odsotnosti tiskarski škrat na precejšen kos "St. Jernejske noči" sedel, ter toliko časa na njem sedel, da je bil mej tem že drug kos priobčen, a se raditega nihče ni pritožil, smo sklepali, da res ne more biti pravega zanimanja za povest. To je bil vzrok, da smo jo ustavili. Pač pa smo pozneje iz ust mnogih slišali, da so jo radi brali in bi želeli, da se nadaljuje.

Pripravljeni smo to storiti in še ostali neprevedeni kos prevesti. Storiti bomo morali to sami, ker Rev. Staoley je bil po pravici užaljen, da je za svoje nesobično delo prejel tako malo hvaležnosti. Tudi jaz sem se zadnjič komaj premagal, da nisem rekel: "z Bogom Ave Maria in tvoji naročniki, ker so se preobjedli in začeli brečati!" Prava, zdrava kritika nobenega pametnega urednika in njegovih sotrudnikov ne boli. Radi jo po možnosti vpoštevajo. Le to boli, če hoče vsak svoj okus, ki jih je toliko kot oseb, drugim vsiliti za termometer.

Za letošnjo majske številko smo se posebno potrudili. Res nam je došlo veliko pohvalnih pisem. Nekateri so jo po dvakrat, trikrat prebrali. Od neke strani pa smo dobili pismo, v katerem nas dotična oseba dolži, kakor bi krivo vero učili. Češ, vi pišete, da je Marija k maši hodila, ko so nas vendar učili, da je Jezus šele pri zadnji večerji postavil daritev sv. maše. Ko bi to tudi res trdili, bi nazadnje ne bilo tako neverjetno, saj je Marija Jezusa preživel. A nismo hoteli tega kot resnično trditi, zato smo pod naslov napisali "Legenda." Vsak ve, da je legenda ljudska pripovedka, ki je z resnico navadno malo v sorodstvu. Poleg tega smo še na drugem mestu jasno povedali, da ne mislimo resno. Zato se ni-

ti socialisti niso obregnili ob to. Naš človek se pa vede in urednika, ki je bil svoj čas še profesor verstva, uči vere. To je vendar malo preveč, ali ne?

Kakor rečeno, jaz smatram to za preobjedenje. Ljudje bi morali biti hvaležni, da se sploh keno najde, ki se loti nehvaležnega uredniškega posla. Hrvatov je več v Ameriki kot Slovencev, pa še nimač nabožnega lista. Že dolgo si ga želijo, radi bi ga naročili, a dozdaj zastonj čakajo tistega, ki bi bil pripravljen se žrtvovati in ga izdajati. Spričo tega bi v prihodnje žezel malo več ozira in hvaležnosti, to tim bolj, ker je delo, ki je imam z listom moj neplačan "over time." Živim od altarja, kateremu služim, ne od "Ave Maria."



## Največje veselje.

Prof. F. T.

Največji priatelj sv. Frančiška Asiškega je bil brat Leon, angeljsko nedolžna duša, jasna in mirna kot jezero med visokimi gorami, v katerem se z lakkoto zrcalijo in odsevajo vse krasote obnebja. Bil je prava ovčica ljubega Boga, o kateri veljajo besede: "Blagor jim, ki so čistega srca, zakaj Boga bodo gledali. —

Mrzlega zimskega dne gresta prijatelja iz Perugie proti cerkvi Marije angelske, brat Leon stopa naprej, zatopljen v premišljevanje. Tedaj mu zakliče Frančišek.

"Brat Leon, daj Bog, da bi bili manjši bratje vsega sveta vzor prave svetosti! Toda ljubi Jagenček božji, vedi, da to še ni najpopolnejše veselje."

Čez nekaj časa pravi:

"O brat Leon! Ko bi manjši bratje враčali slepcem pogled, mutcem govorico, ko bi izganjali hudobne duhove in zbujali k življenju mrliče, ki so bili že štiri dni v grobu, vedi, da to bi še ne bilo popolno veselje."

In spet čez nekaj časa izgovori:

"O brat Leon, ko bi znali manjši bratje jezike vseh narodov in imeli vso učenost, ko bi imeli dar prerokovanja in bi umeli razlo-

čevati duhove, vedi, tudi to bi še ne bilo popolno veselje."

In čez nekaj trenotkov se oglaši znova:

"Ljubo božje Jagence, ko bi govorili manjši bratje angeljski jezik, ko bi poznali tek ozvezdja, lastnosti vseh rastlin, tajnosti zemlje in naravo ptic, rib, ljudi, vseh živali, dreves, rudnin, voda, vedi, to bi še ne bilo popolno veselje."

Ko sta prišla nekaj korakov naprej, pravi Frančišek:

"O brat Leon! Tudi ko bi se posrečilo manjšim bratom, da bi izpreobrnili s svojim misijonom vse vernike h krščanski veri, vedi, da bi tudi to ne bilo popolno veselje."

In tako je nadaljeval po potu, dve milji daleč. Slednjič pa ga vpraša tovariš začuden:

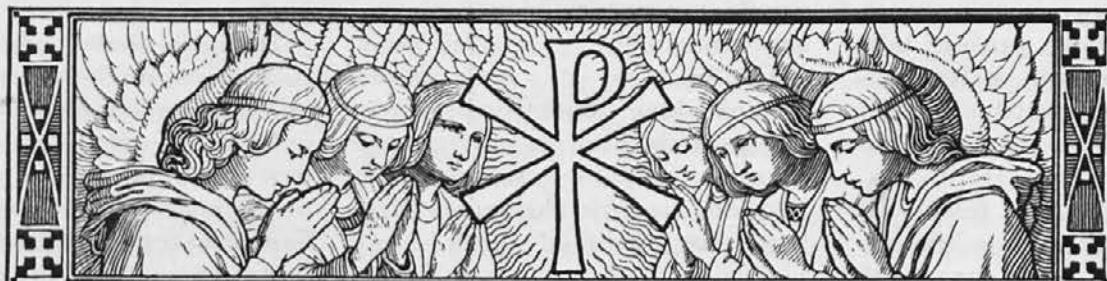
"Oče, prosim te v imenu božjem, povej mi vendar, v čem pač obstoji pravo, popolno veselje?"

Svetnik odgovori:

"Ko bi prišla midva zdajle vsa premočena, tresoč se mraza in skoro opotekajoč se gladu v samostan Marije angelske, potrkała na vrata in bi nama rekel vratar: "Vidva stalena postopa-

ča, ki kradeta miloščino, poberita se proč od tod!" — In ko bi naju pustil vso noč v snegu in mrazu, midva pa bi vse to prenašala potprežljivo, brez tožbe in mrmranja in si mislila, vratar ravna pač z nama tako, kakor zaslужiva in vse to se godi z dovoljenjem božnjim, o verjemi mi, brat Leon, to bi bilo popolno veselje! In ko bi midva prisiljena vsled noči, mraza in lakote, prosila brata s povzdignjenimi rokami, za božjo voljo, naj naju vendar spusti v samostan, pa bi prišel ta ves razjarjen ven, z debelo grčavko v roki in bi naju bacnil v sneg in zapodil proč vsa ranjena in stepena, midva pa bi to ravanjanje mirno prenesla, misleč, da morava biti pač tudi midva deležna Kristusovega trpljenja; o brat Leon, to bi bilo še le pravo, popolno veselje! Kajti izmed vseh notranjih darov, ki jih razliva sv. Duh čez naše duše, je najkrasnejši dar ta, da premagamo same sebe in radi potrpimo iz ljubezni do Boga."

Čudovit je Bog v svojih svetnikih! vsklikneš ob tem božanskem prizoru. A ni ga nam zapustila zgodovina za kratek čas, ampak v posnemanje.



## Častna straža.

Rev. John Plaznik.

Govorili smo o prvih dveh namenih, po katerih se daruje sv. maša. Preostaneta nam še dva namena: da dobimo odpuščanje za grehe in da prosimo Boga za potrebne milosti.

Vsaki dan žalimo Boga. Če ne moremo sami zadostno počastiti in zahvaliti Boga, nam je še toliko bolj nemogoče izprositi odpuščanja za svoje grehe. Vse trpljenje brezstevilnih mučenikov, vsa pokora puščavnikov, vsa dela apostolskih mož ne zadostujejo, da bi izbrisali samo en greh. Ker greh razžali neskončno bitje, more le neskončno zadostjevanje dobiti odpuščanje za greh. Jezus Kristus je edini, kateremu je mogoče zadostiti za greh in to je storil na križu.

Daritev svete maše je, kakor pravi cerkveni zbor tridentinski, nadaljevanje in vporabljanje kravave daritve na križu; zato je spravna daritev, po kateri dobimo usmiljenje, milosti in potrebljeno pomoč, če se približamo Bogu s ponižnim in skesanim srcem. Na oltarju, kjer se daruje na skrivnosten način, se Jezus Kristus predstavlja svojemu Očetu in ga spominja na svoje trpljenje in smrt, katero je pretrpel za nas. Tu ponavlja besede, katere je govoril na križu za nas: "Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo."

Kaj bi bilo z nami, če bi ne imeli spravne daritve, katera tolaži jezo božjo! Kolikokrat bi bi-

la izbruhnila jeza božja in kazeni bi nas bila doletela, če bi ne bil Jezus izprosil usmiljenja in odpuščanja za nas, revne grešnike.

Dostikrat se čudimo, da je Bog tako potrpežljiv z grešniki, da ne pokaže užaljenosti, ko ga žalijo na najostudnejši način, pozabimo pa, da se daruje jagnje božje neprenehoma, dan in noč, za naše grehe.

Sveti Gregor Veliki pripoveduje, da so razbojniki vjeli nekoga in ga peljali v zelo oddaljen kraj, kjer so ga imeli vjetega dolgo časa. Njegova žena je mislila, da je mrtev in dala je za maše gotove dneve. Kadar se je maša brala za njega, je bil vselej deloma oproščen svojih verig. Nazadnje se mu je posrečilo, da je ušel in se vrnil domov. Povedal je, kako so okovi padli od njega ob gotovih časih. Ko so preračunali čas, so videli, da se je to zgodilo tedaj, ko se je za njega brala sveta maša. Po tem lahko sodimo, kako moč ima sveta maša.

Božje pomoči včdno potrebujejo v dušnih in telesnih potrebah. Če pa hočemo to pomoč dobiti, moramo prositi za njo. "Prosrite in se vam bo dalo." Bog ve, za kaj ga bomo prosili in nam da stvari, za katere ga še nismo prosili. To so pa le izjemni slučaji; Bog hoče, da ga najprej prosimo.

Ne smemo si pa domisljati, da so naše prošnje že same po sebi

dopadljive Bogu. Sami smo nič in ne moremo ničesar zahtevati. Kako naj si drznemo sami Boga prositi za kako stvar? Četudi sami po sebi nič ne premoremo, vendar lahko storimo, da so naše prošnje sprejemljive pri Bogu. To storimo, če molimo v imenu Jezusovem. Zato nas Zveličar svari: "Nihče ne pride k Očetu, razven po meni." Zato se imenuje pot, po kateri moramo hoditi, če hočemo priti k Očetu. Kadar nas spodbuja k molitvi, vselej pravi, da moramo moliti v njegovem imenu. "Za karkoli prosite, prosite v mojem imenu; drugače ne boste prejeli ničesar in vaše prošnje ne bodo uslišane." Zato skončava sveta cerkev vse molitve z besedami: "Po Jezusu Kristusu, Sinu tvojem."

Kdo ne sprevidi, da najbolj gotovo prejmem, za kar prosimo, če prosimo zavoljo zasluge Jezusovega, ko se Jezus daruje svojemu Očetu na altarju? Jezus najbolj kaže, da je veliki duhovnik po redu Melkizedekovem, na altarju, ko se neprenehoma daruje svojemu Očetu po rokah svojih duhovnikov; tu kaže svojemu Očetu svoje trpljenje, katero je prestal na križu in svojo kri, katero je prelil. Kadarkoli mislimo na njega v zakramentalni podobi, vidimo z očmi svoje vere, da prebiva med nami kot posredovalec med Bogom in nami, da nam pridobiva milosti, katere rabimo. Če Bog usliši sa-

mo take prošnje, katere mu dajemo po njegovem sinu, je gotovo, da ni nobena prošnja tako mogočna, kakor tista, katero pošljemo Bogu med sveto mašo, ker jo naš posredovalec sam sprejme in predloži svojemu Očetu.

Dve prijateljici izza šolskih let ste se zopet sešli. Prva je bila bleda, suha in je imela na rokah revnega otroka; vse je kazalo, da je revna. Druga je bila primerno oblečena in bila je vesela.

Prva je pričela: "Kako zadovoljna si; meni pa ne gre nobena stvar po sreči. Varčujem, kar se da, pa ne morem shajati. Zmeraj moram zmerjati svojega moža in ga spoditi z doma. Zvečer

zapravi, kar čez dan zaslubi in upniki nas vedno oblegajo; ničesar nimamo."

Čudila se je, kako malo zaslubi mož njene prijateljice in vendar so zadovoljni in ne trpe pomanjkanja. Zato ji reče: "Rada bi znala za tvojo skrivnost, kako ti gre vse prav spod rok; res, zavidam te."

"To je prav lahko; če hočeš spoznati mojo skrivnost, pridi k meni zgodaj zjutraj."

Nesrečna mati je bila na mestu drugo jutro. Njena prijateljica jo je vzela s seboj k maši v bližnjo cerkev in tako več dni zaporedoma.

Slednjič je prva postajala nevoljna in povedala svoji prijateljici, da hoče zvedeti njen

skrivnost in da je že sita tega po-hajkovanja po cerkvi.

Dobila je sledeči odgovor: "Ali je mogoče, da še sedaj nisi sprevidela moje skrivnosti? Ali nisi opazila, da oni, h kateremu molim vsako jutro, daje blagoslov mojemu delu? To je moja skrivnost, druge ne poznam."

Ponovimo toraj celo poglavje. Sveta maša se daruje v štiri namene: V počast, zahvalo, kot prošnja in sprava. S to daritvijo Boga častimo, ga zahvaljujemo, mu zadoščamo in ga prosimo po Jezusu Kristusu. Da pa združimo svoje prošnje z Jezusovo daritvijo, je potrebno, da smo pri sveti maši pričujoči na pravi način. O tem bom še spregovoril.

Spisal: Ivan Joergensen

Prevel: Prof. Dr. F. T.

## E V A

Roman iz modernega sveta.

"Že slutim, kam meriš s tem izvajanjem," je posegel vmes Bjerre. Zdravnik pa nadaljuje: "Da moremo belim krvnim telesom zagotoviti premoč nad bakteriji, jim moramo predvsem podeliti večjo notranjo moč. Različna sera imajo tudi različne učinke, zato utrjujejo bela krvna telesca napram tem ali onim bakterijam. Če bi se posrečilo, — tu pa govorim le popolnoma pogojo — če bi se torej posrečilo odkriti kak splošni serum, ki bi združeval v sebi vse posebne protistrupe, potem bi bila smrt zaradi bolezni izključena. Nastopila bi seveda zaradi starosti, toda imela bi miren in ne strahu vzbujajoč značaj. Človek bi mirno in brez skrbi preživel svojih 70 do 80 let; nato pa bi se oglašila neka gotova jesenska ustrujenost. Po bogatem človekoljubnem življenju bi se človek čutil izredno utrujenega in bi zakopril po večnem počitku. Človeka bi polagoma prevzela zaspanost kakor pri listih, ki postajajo ru-

javi, umrl bi tako mirno kakor mož, ki zaspi po kosilu v naslonjaču s knjigo v roki, spustivši jo slednjič nevede na zemljo. S takim idealnim življenjem, ki bo nekoč pognalo tu na zemlji, bo nastopila tudi idealna smrt. Ljudje bodo umirali tiko in naravno brez krčev in strahu, umirali bodo kakor list, ki pade mirnega jesenskega dne z drevesa."

"Ti vzbujaš slast, da bi človek kar v tem trenotku umrl," je prišpomnila gospa Foersom. — "In jaz sem sicer vedno imela tak strah pred smrtjo!"

"Toda, draga moja, doslej še nismo tako daleč napredovali..."

"Vaš mož, milostljiva, pesnikuje," poseže vmes Bjerre — "v njem je precejšen kos pesnika."

"Tudi to lastnost mora imeti, kdor hoče biti učenjak," razlagata doktor, medtem ko zadovoljno piše. Svojo razpravo hoče nadaljevati, toda besedo poprime Bjerre.

"V vsem tem tiči naravnost globok pomen," pravi. "Ves ta

boj zoper bolezen in smrt ni drugega kot podoba nespravljive borbe, ki jo moramo stalno biti vsi mi dobri ljudje v tej naši temni, od duhovčine preplavljeni deželi. Tudi tu je dosti duševno nalezljive snovi, ki opustoša svoboščino in človečanstvo. Vse glivice vere in vse male živalice nравnosti tu na Danskom prav bujno uspevajo in povzročajo bolezni eno bolj grdo kot drugo. Namesto, da bi z neupogljivo voljo kljubovali usodi in si življenje prosto razvijali, muči večino ljudi plazeča kuga suženjskega strahu in zločinskega kesanja. Vse glivice srednjega veka še vedno žive v skritih zakotjih človeške družbe. Razčiščenje s karbolom nove svetopisemske kritike in s sublimatom darvinizma še ne učinkuje zadosti. Vsak trenutek vidimo, kako pade zdaj ta, zdaj oni, zadet od kuge krščanstva, in umre kot ubogi tepček z zmehčanimi možgani in bolno voljo in z nadnaravno zateklo vestjo — prav tako kakor jetra v Strass-

burških goseh . . .

Zato bo kmalu potrebno, s protisredstvi iti na delo. Zoper krščanstvo se bomo morali zavarovati. Tudi v duševnem oziru bomo morali ojačiti bela krvna telesca. Kaj pač so bela krvna telesca v naši duši drugega kakor egoizem — dobra in močna sebičnost ter ponosna in junaška želja po sreči? Ako je srečen vsak posameznik, potem so tudi vsi srečni. Zato ne sme nihče priti in v imenu drugih od človeka zahtevati odpoved. Ni ga bolj bedastega in priprstega besedičenja, kakor je govorjenje o premagovanju in odpovedi; in jaz sovražim tako govorjenje, kakor sovražim vsako duševno revščino, ki se skriva za napačno velikostjo odpovedne morale. Koliko mlade in zdrave sreče, koliko sveže in kot kri rdeče ljubezni je že zamorila in umorila ta gnjila spokornost? Govorimo o žrtvah inkvizicije — ali govorimo raji najprej o žrtvah vere sploh! In pomislimo, da je prišlo človeštvo šele pred sto leti tako daleč, da se je drznilo Križanemu vreči v obraz svoj stud in zaničevanje in mu javno in odkrito povedati, da je njegov nauk dober za tiste, ki nimajo poguma, da bi bili srečni — za strahopetce in reveže, za duševne in telesne pohabljence in betežnike!

Zato pa: Bela krvna telesca našega bitja naj žive! to so naša najmočnejša notranja sila. Tu plamti še oni egoizem iz pradobe, ona goreča volja, iz katere je nastalo vse življenje in vsa sreča, kakor je nastal svet iz prasline. Dobremu, oboževanemu "Jaz-u," pravemu stremljenu po vsej sreči in nasladi sveta pripada večna pravica prvorodenstva — sveta pravica do življenja, ki je zapisana v prahu prav tako kakor na zvezdah!

Bojudmo se torej zato, da vcepimo človeku življenski serum! Borimo se zoper smrt in zoper vero smrti, borimo se za življenje in za vero življenja!"

Opojen od svojih lastnih besed, zagrabi Bjerre za kozarec. Njegove oči so počivale na gospoj Foersom, ki je sedela na drugem koncu mize njemu nasproti. Tudi ona dvigne svoj kozarec in živahnova povzdigne oči:

"Da!" reče prešerno, "pjimo na življenje! Na zdravje, Bjerre!"

S kozarci trčita in zdaj ga ona tako globoko pogleda, kakor da bi hotela dobiti od njega zagotovo slovesne prisege.

Tudi Foersom trči — četudi nekoliko bolj hladno. Nato pa se poloti vseh treh neka zaspvana utrujenost. Mladi zdravnik gladi marljivo svojo brado in močno kadi, ne ve pa, kaj bi povedal. Bjerre meni, da bo treba iti domov. Gospa Foersom pa vstane in gleda skozi odprto okno na vreme.

"Oh," reče, ko se obrne po sobi — "saj je že popolnoma svetlo . . . in ta krasni, sveži zrak . . . spremiva nekoliko Bjerra, Einar!"

Foersom je videti utrujen in nesrečen. Vendar de:

"Rad, draga moja, če bi ne moral iti čez nekoliko ur v službo . . ."

"Ne seveda," odgovori gospa hipno nevoljna in pobita — "Tvoja služba, kaj pa da!"

Foersom vstane in stopi k peči, kjer skrbno očisti svojo pipu. Njegova žena stoji ob oknu in ga opazuje, naenkrat pa skoči nanj in mu izbije iz rok pipu, ki se na obzidku razbije.

Foersom se vzravna, bled od jeze.

"Nežika, kaj naj pa to pomeni? In še v navzočnosti drugih!"

Ona pa ga iznova precej krepko potrese: "Kaj meni to mar, ti? Jaz bi celo tebe razbila, ti stara pipa!"

Bjerre stopi v ozadje in jame odhajati.

"V zadnjem času je postala Nežika nekam težko umljiva," reče Foersom, ko se na stopnjicah poslavljaja od priatelja.

## II.

V jasnem jutranjem svitu koraka Bjerre počasi proti svojemu domu na Friderikovi cesti. Prehodil je že dolge in prazne ceste, drevoredne in steze. Zastori še povsod zastirajo okna. Nežno listje mladih lip ob poti nalikuje sivo zeleni meglici. Čeravno se že dani, se ptice vendar še ne oglašajo. Mladi mož stopa dalje po jasni tišini in brezlišni praznoti. Tudi v njegovi notranjosti je vse tiho in prazno. Čuvstva in vtisi dneva so v hipu izginali, kakor se to rado zgodi, kadar prehajamo iz ene olčnosti v drugo. Bjerre ne misli ne na prijatelja ne na njegovo ženo, ne na Bellmannov napav in ne na razbito pipo, ne na svoj slavospev in ne na odpoved. On sploh nič ne misli. Pač pa prebira nevede in nehote vse vozne listke konjske poulične železnice, ki leže raztreseni po cestnem prahu in si vtiska v spomin njih številke. Za trenotek postoji ob železni ograji nekega vrta in tu se mu posebno čudno zdi, ker sliši tikanje ure v svojem žepu.

Počasi stopa dalje in kar nič se mu ne mudi domov. Bjerre uživa to jutranjo tišino, ta nepremični mir, te srebrnočiste trenotke, ki so popolnoma njegovi. Po spanju nastopi jutro in za jutrom delavni dan z vsemi svojimi dolžnostmi in zahtevami. Na ta-le pota, ki zdaj snivajo v jasni tišini in ki leže v prahu, z roso napojenim, razpošljje dan vse svoje prometno vrvenje. Prah se bo dvigal in denarni sužnji življenja bodo zopet tekali semtretja v tem velikem in nevzdržnem svetovnem mlinu.

Končno dospe do velike tri-nadstropne hiše, v eni stranskih ulic Friderikovega griča, kjer stanuje. Velika vhodna vrata odpre nahajko in stopi po stopnjicah navzgor. V celi hiši vlada tišti jasni in snivajoči mir kakor zunaj.

(Dalje).



## Mr. John Culjan.

H. B.

Ko dobim te dni Edinost, sem se nemalo začudil poročilu, da so Mr. John Culjana že pokopali. Vedel sem, da je mož star, vedel tudi, da boleha, ni mi pa bilo znano, da bi bil težko bolan. Ker je zadnje čase tako vneto kolektal za kolegij, sem celo mislil, da so se njegove noge na pomlad pomladile. Ravno sem ga namebral za 4. julij povabiti na farmo, za katero se je toliko zanimal in tako srčno želel videti na njej samostan in kolegij, kar dobim to žalostno vest. Da nazadnje bolezen ni imela dosti opravka z njim, priča to, ker sem drugi dan po časniškem poročilu o njegovi smrti prejel pismo, v katerem mi še sam poroča: "Sem močno bolan, prosim spomnите se me pri sv. maši." V svoji vestnosti je zabeležil tudi nekaj novih nabranih darov za kolegij, ki mi jih je njegov zet Mr. Math Komp, Sr. poslal.

Mr. Culjan je bil sin solnčne Gorice. Pozneje se je preselil na Kranjsko, v okolico Novega mesta, kjer je bil cerkovnik. Pod trto je potekalo njegovo življenje v stari domovini, pod trto se je steklo v Ameriki. V dolgih 35. letih, od kar je prišel čez morje, si je z vstrajnim in pridnim delom, ter zmernim življenjem toliko pristral, da si je v Utiki, Ill. na prijaznem gričku postavil svoj dom in ga s trto obdal. Ta mu je bila kakor kos stare domovine. Pod njo se je čutil domačega. V vsakem pismu, ki nam jih je precej pisal, jo omenja in še kako staro zdravico iz nekdanjih dni

pristavi. A ko bi vsak le toliko ljubil njen sok, kakor on, bi Amerika nikoli ne bila tako suha kakor je. Kot mož poštenjak je vedel kaj je zmernost. Ta mu je narekovala pravo mero, ki se je je zvesto držal in zato učakal visoko starost.

Bil je dober soprog svoji še živeči ženi, skrben oče svojim otrokom in vedno kremenit katoliški značaj. Ko mu je lani umrla ena izmej omoženih hčera ga je njena prezgodnja smrt zelo potrla. V vsakem pismu se je je ljubeče spomnil, nas prosil naj molimo zanjo in nam ponovno poslal za sv. maše. Tudi druga hči je bila nevarno bolna. Ker sem se takrat ravno v bližini mudil, me je prosil, naj jo grem obiskati, kar sem seveda rad storil. Oče, ki s tolikim sočutjem deli usodo svojih že preskrbljenih otrok, kaže res očetovsko srce zanje.

V vseh dolgih letih je vedno nemajno stal na strani cerkve in storil, kar je mogel za njen pravevit. Tudi katoliških društev se je z vnemo oklepal in navdušeno delal v njih in zanje, deloma kot član, deloma kot uradnik. Ko je bral, kako naši verski odpadni ki sramote tisto, kar je vsakemu poštenemu Slovencu drago, svetu dedčino svojih vernih mater, je prijel celo za pero, da brani, kar mu je bilo vsekdar tako sveto. Kakih brezverskih ali švigašvagarskih listov nisi dobil v njegovi hiši, dobrih, poštenih pa kolikor jih je mogel plačevali.

Ko smo začeli širiti starokrajski tretjeredniški list "Cvetje,"

je bil on mej prvimi, ki ga je kot tretjerednik naročil. Takrat smo ga prvič spoznali kot moža stare verske korenine, ki mu je vsa ameriška verska površnost in mlačnost v dolgih letih ni prav nič omajala. Ni je 'bilo nedelje in praznika, da bi ga ne bilo pri sv. maši, tudi ko so mu noge že tako opešale, da bi bil lahko brez greha doma ostal: Sicer bi bil svoji nedeljski dolžnosti lahko doma v Utiki zadostil, a je, če je količaj mogel, je prišel v La Salle, da sliši božjo besedo v materinem jeziku. Kot zaveden član društva Najs. Imena in vnet tretjerednik je redno vsak mesec pristopal k sv. zakramentom.

Kako mu je bilo razširjanje kraljestva božjega mej ameriški mi Slovenci pri srcu, je pokazal zlasti ob priliki, ko smo mi stopili s svojim načrtom o samostanu in kolegiju v javnost. Najprej je misel navdušeno pozdravil in izrazil željo vsaj toliko časa še živeti, da bi jo videl uresničeno. A s tem se ni zadovoljil. Vzel je nabiralno knjižico v roko in šel od znanca do znanca pobirat male darove v ta namen. Lepo vso to nam je že poslal in pridno še dalje kolektal, dokler mu smrt ni iztrgala knjižice iz rok. Gotovo se ne kesa. Zdaj sam vidi, in okuša, kar je rekel, da bo tisti "los" zadel, ki bo to plemenito delo podpiral. On ga je še pravočasno zadel, s tem, da je postal član apostolata in svojo dušo "inšural." Zdaj že v večnosti uživa to zavarovalnino. Upamo in želimo, da v božjem objemu,

# ZGODBE OTROK,

## ki so mater iskali.

H. B.

Ivan Joergensen.

Zdaj, ko priobčujemo Joergensenovo povest "Eva," bo najbolj na mestu, če se še z njim malo pobližje seznanimo. Tudi on je konvertit. Ko je po mnogih in strašnih dušnih bojih dne 16. februarja l. 1896. našel svojo mater Cerkev in se ji ljubeče in koprneče vrgel v mehko naročje, je ves izobraženi svet ostrmel. Kar ni mogel verjeti, da bi bil mej slovstveniki obče znani lahkoživec in brezverec, ki je enemu svojih slovstvenih junakov položil v usta bogokletno izpoved, da mu je "žena boginja divje svobode, sladkega greha in tajne naslade čustev," da bi bil ta mož, pravim, ponižno molil tridentinsko veroizpoved in se z otroško udanostjo oklenil matere Cerkve. In vendar je bilo res.

Ivan Joergensen se je rodil 6. nov. 1866. v Svedenborgu, starem, malem, tihem danskem mestu. Njegov oče je bil pomorščak in kot tak skoraj vedno zdoma. Vzgajala sta ga mati in stric. Bila sta sicer oba verna protestanta, a malemu Ivančku nista dosti govorila o Bogu. Pač pa je mati, žena nežne, pesniške narave sebi in njemu ob zimskih večerih rada preganjala dolg čas s popevanjem otožnih nabožnih pesmi, ki tudi našemu Ivanu niso nikoli popolnoma zamrle v dovetni duši. Njih tajinstveni jek ga je kot materni duh spremjal po vseh potih njegovih zablod in mu netil domotožje po veri izgubljeni, dokler je ni našel v boljši izdaji, kakor jo je imela mati. A dolga, dolga in vijugasta je bila ta pot, predno jo je našel.

Vzrok njegovega verskega in moralnega bankerota so bile knjige. Stric je imel bogato knjižnico vseh mogočih pisateljev. Mesto da bi mu sam izbiral primerno čtivo, mu je dal kar celo knjižnico na razpolago. In mladi, branja željni Ivanček je požiral kar mu je prišlo v roke. Se razume, da ni bila samo zdrava hrana za njegovo ukažljeno srce. Marsikaj je bilo vmes, kar bi odraščen in razsoden čitatelj ne prebavil brez škode. Za mladega, še ne razsodnega Joergensena je bilo naravnost strup. Tako je bila striceva zasluga, da je Ivan pozneje postal svetovno znani pisatelj, pa tudi njegova krivda, da je versko in moralno bankrotiral.

Po naravi, ki jo je po materi podedoval, je bil plemenitega, za dobro in lepo izredno sprejemljivega srca. To priča dejstvo, da je s posebnim užitkom bral srednjeveške cerkvene pesmi, ki jih je tudi staknil mej drugimi knjigami. "Imel sem posebno veselje nad njimi," piše sam, "da, celo prepisal sem jih v posebno knjižico, da bi jih imel pri sebi." Približno v istem času — imel je komaj dvanajst let — je nekje prvič naletel na našo "Češeno Marijo." Tudi to si je prepisal in jo ob tihih večerih, ko je bil ves zamaknjen v luno, pogostokrat molil, če smemo tako reči.

Prav za prav to ni bila molitev, ampak le pesniška čustva, ki prevevajo včasih tudi brezverca in iščejo primernega izraza. On takrat ni bil več kristjan, kakor je prav izpovedala njegova

rodna sestra in sam. Saj je prav tista leta nekoč ob luninem svitu padel pred hišo na kolena in molil k mesecu in njegovi bajni nočni lepoti. Strastno branje vseh mogočih domačih in tujih pisateljev ga je vedno globlje pehalo v panteizem, v oboževanje narave. Meseca maja 1884., je po lastni izpovedi vrgel od sebe zadnji ostanek vere, opustil je zadnji Očenaš, ki ga je dotelej še molil, četudi bolj iz navade, kot iz potrebe in pobožnosti. "Od tedaj" pravi, "sem postal straten panteist, omamljen častivec prirode. Ljubil sem samoto globokih gozdov. Postal sem nočni sanjar. Pil sem roso in mesečnino. Molil sem zvezde in grobno tišino jenskega miru. Moja nebesa so bila, če sem sedel sam, globoko v svitlozelenem pomladnem gozdu, gledal zlato solnčno luč in poslušal kukavico." Kratko, versko je prišel na boben.

Ne pa še moralno. V svojem oholo nadahnjenem idealizmu si je naravnost kapriciral, da će nihče, hoče on s svojim zgledom dokazati možnost brezmadežnega življenja brez vere. Ko je nekoč poslušal predavanje Bjoersona, "o enkrat in večkrat poročenih," je z nekim zadovoljstvom in ponosom priznal sam sebi, da je še čist in samozavestno sklenil, da hoče tak tudi ostati. Ni bil edini, ki je hotel trditev, da verskemu polomu običajno sledi moralni, z zgledom ovreči. Tudi mnogi drugi, h katerim je kot pisatelj hodil v šolo, so hoteli na kljub veri to dokazati. A ti njegovi učitelji so bili takrat, ko je on pri-

segel na čisto življenje brez vere, večinoma že vsi na blatnih cestah. George Brandes, nekdaj enak idealist, je preklinjal tiste, ki so si prizadevali zboljšati moralno nепoročenih mož. Strindberg je zahteval neomejeno spolno svobodo. Prešuščvo je postalo glavni znak tistega svobodomiselstva, ki je prej s tako samozavestjo označalo evangeličistega življenja brez vere.

Tudi Joergensen je kmalu spoznal, da se je o čistem življenju brez vere lažje ustiti, kot je dejansko živeti. Njegova od Boga odtrgana duša je vedno bolj čutila, da je ladjica brez jader in brez krmarja na razburkanem morju, s katero se valovi in viharji poljubno igrajo, dokler je ne treščijo ob skalo ali pogreznejo v globino. Vedno slabejši je bil njegov odpornik, vedno bolj umazane misli, vedno bolj oskrunjeno srce, dokler se ni tudi on znašel v blatu. Ni samo iz slabosti padel vanj, ampak se je z užitkom valjal po njem in še drugim pripomorečal to ščetinarsko življenje. Njegovo pero je postalo skrajno umazano. Ljubezen, greh, ženske, so bili v tisti temni dobi najljubši predmet njegovega peresa. Kratko, tudi moralno je na celi čerti bankrotiral.

V neki temni noči, katerih je toliko s potepuh in vlačugarji preveseljačil, mu je motno zasijala prva zvezda vodnica na lepša poto. Čul je o Pavlu Verlainu, ki se je skozi močvirje, kamor je zagazil, zopet dokopal k trdnim cestam vere in življenja po njej ter najdeni sreči dal duška v knjigi "Sagesse — Modrost". V njej britko toži po zapravljeni mladosti:

Moj Bog, moj Bog, življenje je proč,  
priprsto in mirno;  
ta šum hlače  
pošilja mesto večerno.

Kaj si storil s seboj,  
ki jokaš brez miru;  
povej kaj si storil

iz svoje mladosti?

Po tej knjigi je Joergensen segel. In ko je bral to pisateljevo tožbo o zgubljeni mladosti, je tudi v njegovem srcu začelo odmevati: "Povej, kaj si storil iz svoje mladosti!" Kakor strupena pušica se je zadrlo to vprašanje v njegovo sicer že otopelo srce. Gnuš nad takim življenjem se ga je nehote polastil. Bolestno je zahrepel po pokolu. Kakor mož, ki ni nikdar srkal gorskega zraka življenja je prekles in zavrgel svet, ki se mu je zdel kakor veliko smrdeče mesto z umazanimi ulicami. "Moja noge je postala trudna od steza noči, ki so spolzke kot kače in moje oko je zaželeto luči in solnca in dneva..."

Vedno bolj naraščajoča dušna razdvojenost ga je gnala v svet, iskat miru. Na svojem potovanju skozi Nemčijo je prišel tudi v sloviti benediktinski samostan Beuron, kjer je nekaj časa ostal. Tu je prvič imel priliko na lastne oči opazovati samostansko življenje, posvečeno zatajevanju, molitvi in delu. Blagodejno je vplivala samostanska tihota in tiha redovniška sreča na njegovo razboljeno in razdvojeno srce. A da bi bil takemu življenju sam kos, se ni čutil zadosti močnega. Svet s svojimi vzori se je pregloboko zajedel v njegove kosti in mozeg. Ko je nekega večera ob oknu svoje sobice bral Tomaža Kempčana: "Hoja za Kristusom," in pri tem naletel na ono mesto: "Zapusti vse in našel boš Boga," je njegova, globoko v grešnih navadah tečeča narava odločno protestirala. "Kaj," je dejala, "vse treba zapustiti, solnce in pomlad, mehke ustnice in božansko vino, in srečo?" Podlegel je. Zbežal je iz samostana preko Curiha v Italijo. Toda še večji notranji nemir ga je preganjal.

V Asizu je zopet potrkal na samostanska vrata pri oo. frančiškanih. V skrivnostno tih pripro-

sti celici samostana S. Maria della Rocca je njegova do smrti utrujena duša naravnost zakričala po zgubljenem Bogu. Ob tihih večerih bajne Umbrije mu je privrel iz globin nemirnega in nesrečnega srca: "Krik po Bogu, krik, ki liki orlov najbolj odmeva v samoti. Krik po Bogu, ki se iztrga človeku, ko se mu zagnusi lastni obraz, ko se mu zastudi lastna duša, zastudio misli, ki jih zna vse na pamet, ko se mu zastudio čustva, ki se mu zde malenkostna in brez spremembe, kakor kulise podeželskega odraka. Krik po Bogu, krik, ki pricurlja kakor kri, ko zastoka človek iz dna svoje slabosti in zlobe k nebu: Ustvari čisto srce v meni, o Bog in daj mi novo voljo. Krik po Bogu, krik po prerojenju, po dobrem, po čistosti, po svetosti, po tem, da se more človek prenoviti. Krik po Bogu je v najglobljem smislu klic po resnici. Lačen si resnice, zato te žeja po dobrem, zakaj le dobro lahko ljubi resnico. A on, ki ljubi resnico in dobro, ta ljubi Boga."

Tako je kričala njegova one-mogla duša tiste umbrijske večere v tih samostanski celici polni Frančiškovega miru. Kako ga je bil žejen in željan, tega blaženega miru, ki ga je bila Frančiškova duša tako polna, da mu je silil na smehljajoči obraz in solnčno pesem in v besedo: "Gospod naj ti da svoj mir!" Toda njegova duša še ni bila zanj. Čutil je, da je preveč umazana, preveč polna greha, da bi mogla biti deležna tega božjega miru. Treba bi jo bilo temeljito očistiti. A kako naj "on poklekne pred duhovnika, kako naj mu razkrije vse življenje z vsemi grehi? . . . Kako naj razgali vso notranjo gnilobo človeku, ki jo je videl dozdaj pobeljeno z omiku in vladnostjo?" Tako so mu šepetale zle sile v njem in izven njega, ter zopet zmagale.

(Konec prihodnjič.)

Spisal:  
KONRAD  
BOLANDEN

# ŠENTJERNEJSKA NOĆ

(Zgodovinski roman.)

Prosto preložil:  
REV. J. C.  
SMOLEY

"Kakor hitro boste imeli od vojvode odgovor, pridite takoj k meni!"

Cetrt ure pozneje je bil Hugo že v krasnih sobah Gizovega gradu. Ko je odšel sluga, da bi naznanil kraljevega poslanca, slišal je Riviere iz banketne dvorane godbo. Vojvoda in njegova mati sta imela torej ta večer večjo družbo pri sebi.

Trajalo je nekoliko minut, predno je prišel vojvoda Lotarinski. Nestrpno je čakal Riviere, da bi mogel zvedeti, po kakem naključju se je umor prepričil in kak vtip je vse to napravilo na vojvodo. Trdno je pa sklenil, da noče ničesar videti, kar bi ne bilo povoljno za vojvodo.

Slednjič so se odprla vrata, Balafre-ova velika postava v krasni obleki se je prikazala med njimi.

"Vi ste tu, prijatelj moj!" je reklo Giz in prisrčno stisnil markezu desnico. "Kralj je tako milosten, da vas je poslal k meni?"

"Njegovo Veličanstvo vas pozdravlja in vpraša, zakaj ste tako nanaglo odšli z lova? Se je vam pripetila kaka nezgoda?"

Britko se je nasmehnil Balafre pri teh vprašanjih.

"To se pravi," je reklo, "z drugimi besedami, da hoče Njegovo Veličanstvo vedeti, če sumim, kaj mi je bilo namenjeno. Vprašanja mi povejo dovolj jasno, da je Angouleme kralja nalagal. Jaz bi pa rad od vas zvedel, kako je lagal Angouleme, ozioroma kako je pojasnil kralju, da je bil zločin prepričen."

"Jako mi je žal, da o tem ne vem popolnoma ničesar. Kralj je ustrelil jako velikega jelena in

je bil ves iz sebe samega veselja. Mene je takoj poslal po hlapce. Med mojo odsotnostjo je prišel Angouleme. Ker me je kralj poslal sem k vam, mu Angouleme gotovo ni vsega povedal."

"Na vsak način ga je moral bastard nalagati; vzrok, da se zločin ni izvršil, je bila njegova strahopetnost," je reklo Henrik Giz. "Da ne pozabim," prekinil je svoj govor, "v prvi vrsti moram vam jaz nekaj pojasniti. Navidezno se nisem brigal za vaše svarilo. To vas je moralo gotovo užaliti. Pravim, navidezno. Povabila nisem hotel odkloniti, ker poznam Angoulemovo strahopetnost. Vedel sem, da bo en sam moj pogled zadoščal, da se bo ves tresel pred menoj. Izdal in povedal mi je vse. Kralju se je seveda moral zlagati, da je kak slučaj prepričil zločin. Sedaj bi pa kralj rad vedel, če ničesar ne sumim; zato vas je poslal k meni."

"Ravno tako sodim jaz o kraljevih vprašanjih," dejal je markez. "Gotovo bo najbolje za vas, če pustimo kralju njegovo vero, da vi o tem načrtu ničesar ne vešte."

"Seveda, seveda, prijatelj! Sporočite kralju mojo neomajno zvestobo in zahvalo, da tako skribi za me. Odšel sem z lova, ker poznam Angoulema predobro, vsako veselje in zabavo pokvari. To je bil vzrok, da sem se vrnil domov."

"Izvrstno!" je hvalil markez. "Ta izjava je taka, da pove vse in nič! Kralj si jo lahko tolmači, kakor hoče; te besede bodo v popolnem soglasju s tem, kar mu je lagal Angouleme."

"Sporočite mu torej to, kar

sem rekel, prijatelj!" je dejal Henrik.

"Nazivate me vedno svojega prijatelja, gospod! Da si bom to ime tudi zaslужil, dovolite mi kratko prošnjo in izjavo!"

"Z veseljem, dragi markez!"

"Prvi načrt za vaš umor se je torej prepričil," je nadaljeval Hugo. "Vi veste, zakaj se kralj srdi na vas. Dokler bo trajal ta vzrok, bo kraljev srd trajal. Kovali bodo torej nove načrte, kako vas spraviti s poti, in morda ne bo prijatelja, ki bi vas lahko posvaril. Zgubljeno bi bilo zaslужno življenje. Ponos in kras francoskega viteštva bi padel z vami. Če pomislimo, da je zveza z Margareto Valois-ško ravno tako mogiča, kakor je gotova vaša smrt, če ostanete pri svoji nameri, — — bi vas prosil, da misel na to zvezzo opustite."

Henrikov obraz se je po teh besedah dokaj spremenil. Nemirno je hodil po sobani gori in doli.

"Bilo bi neumno, če bi hotel vašim besedam oporekat, ker so resnične," je dejal. "Razmere so take, kakor pravite vi. Toda, prijatelj, jaz ljubim Margareto, — — in ljubezen je slepa, — — tako slepa, da ljubimca kaj lahko spravi v pogubo."

"Oprostite, gospod, — — tak govor vam nikakor ne pristoja! Če bi bili vi kak navaden plemenitaš, bi vam to slepoto lahko dopustili. Vi ste pa vse časti vredna glava najmočnejšega vitežkega rodu v Franciji. Kaj premorete na bojnem polju, smo videni pri Poitiers, pri Montcontour in na drugih krajih v našo lastno škodo. Domovina potrebuje takih mož, mož vaših plemenitih

lastnosti, vašega poguma in srčnosti. Je moja dolžnost, vas opozoriti na to, ter vam povedati, da ste dolžni Franciji se odreči nagnjenu, ki nima nikakega upanja, da tako rešite domovini junaka."

Riviere je govoril kako živo in navdušeno, resno je poslušal Henrik njegove besede. Zopet je pričel hoditi po sobani gori in dolli. Obstal je pred markezom.

"Za me ste danes še veliko več kakor ste bili včeraj," je pričel. "Včeraj ste branili in rešili moje življenje, — — danes se borite za mojo čast in mojo možatost. Vi imate prav, — — ljubimske zadeve so otročarije za našo tako resno dobo! Dolžnost ima večje pravice do moža, kakor pa ljubezen. Nočem biti otročji, pa tudi svojih dolžnosti ne bom pozabil. Domovini bi rad ohranil moža, katerega lahko rabi — — toda samo pod enim pogojem. — Poznam vaše razmerje do grofice Blanke Autremontske, iskrene prijateljice Margarete. Margareti naj Blanka pojashi razmere, naj pojashi vse vzroke, kakor ste jih pojashnili vi meni. Če mi Margareta vrne besedo, potem sem svoboden, potem bom lahko storil vse, kar zahteva moja čast."

"Da opravičim zaupanje, ki je stavite v me, bo moja največja skrb. Če vas Margareta resnično ljubi, potem se ne bo obotavljal niti trenutek, da izpolni ta pogoj, ki bo rešil vaše življenje. — — Dovolite sedaj, prosim, da se poslovim; kralj bo že čakal!"

Vojvoda je spremil markeza do vnanjih vrat. Tam mu je podal še enkrat desnico.

"Za vse sem vam jako hvaležen!" dejal je gorko. "Četudi ste poročnik mojega največjega sovražnika, vas vendar prosim, da me smatraste za svojega iskre-nega, zvestega, odkritosrčnega prijatelja, ki ne želi ničesar drugega, kakor da vam more to prijateljstvo dejansko pokazati."

Čez nekoliko dni presenetila je kraljevi dvor in ves Pariz novica, da se je vojvoda Henrik Lo-

tarinški poročil s princezino Katarino Kleve.

Ta vest je razveselila posebno kralja. Glavni vzrok njegovega srda proti vojvodu je bil sedaj odstranjen, ravno tako zapreka na-meravane zveze Margarete z vojvodo Navarskim. Obdan od ve-likega spremstva je kralj pohitel v grad Gizov, da bi čestital novoporočencema.

Celo dovtipen je hotel biti kralj pri tej priliki; dovtip je bil pa jako neokusen in oduren.

"Moj bratanec je postal pravcati skopuh," se je šalil kralj. "Edino le pretirana varčnost ga je morala napotiti, da je čisto na tihem, brez vsakih slavnostnih pojedin, pripeljal tako ljubko in krasno žensko na svoj dom."

#### Nove spletke.

Kakor hitro se je Coligny vrnil zopet na dvor, so pričeli takoj z novimi pripravami za vojno. Karol IX. je bil ves navdušen za vojno s Španijo. Mladi vladar se je v svoji domišljiji, katero je Coligny vedno bolj in bolj razburjal s krasnimi podobami, grozno veselil, češ, da bo povečal Francijo, da bo dosegel nemško cesarsko krono, da bo postal najmogočnejši vladar celega krščanstva.

S strahom so opazovali na španskem dvoru, kako se zbirajo na političnem obnebju črni oblaki bodoče vojne.

Katarina Medici se je približala zopet Gizom. Colignyjevo politiko je smatrala za pogin, ne-srečo Francije. Uvidela je admiralo nakano, da postavi kralja na čelo protestantovskemu gibaju; bila bi to napaka, ki bi razburila verska čustva francoskega naroda in razvnela najbolj kravo meščansko vojno. Pogosto je svarila sina pred takim korakom. Toda kralj, ki je vedno sanjaril o slavni vojni z Špansko, o pridobitvi Nizozemske, je vedno zavrnil mater na tako surov način.

Toliko bolj je sedaj Katarina sovražila Colignyja. Njegovemu

vplivu je pripisovala Karolovo trdosrčnost. Pogosto je dovolil kralj admiralu stvari, katere je svoji lastni materi in svojim bratom kratkomalo odrekel.

Katarina je premisljevala, kako bi strmoglavila in ugonobilu admirala. Nevarne politične zpletljaje in morebiten konec države je imela pa vedno pred očmi. Nastale so težkoče, ki so bile skoro nepremagljive. Kralj je bil tako vnet za admirala, da se je silno razsrnil če je kdo le kolikaj grajal Coligny-ja. S svojo politiko je pa admirala vzel v svoje zanjke vedno širše kroge na dvoru. Najbolj yneti pristaši Španije so bili naenkrat pridobljeni za vojno, udali so se pritisku, na drugi strani so pa skrbeli za svoje lastne koristi.

Katarina je morala biti torej s svojimi tajnimi načrti jako previdna, — — bili so načrti, ki bi bili rešili Francijo, istočasno pa uničili Coligny-ja in zadostili njenemu hrepenenju po maščevanju nad njim. Svoj tajni načrt je zaupala le svojemu rojaku, Florentineu Albertu Gondi. Ta plemenitaš je bil takrat prvi dvorjan Karola IX. in se je odlikoval posebno v bitki pri Montcontour; kralj ga je leta 1573. imenoval maršalom, sploh je znan Gondi le pod imenom "maršal Retz." Užival je neomejeno zaupanje Katarine, pa je je tudi zaslužil. Bil je veren pristaš nekrščanskih, staropoganskih machiavelističnih načel nobeno sredstvo mu ni bilo preostudno, če je bilo treba doseči namen. Zvičačna Katarina torej ni mogla dobiti boljšega moža za svoje spletke in nakane.

V Louvre je bilo danes izvan-redno mirno in tiho. Kralj je zapustil s svojimi plemenitaši Pariz in se podal na lov. Proti večeru se je podala Katarina v sobo, ki je bila v zvezi s tajnim hodnikom. (Dalje).

Spisal:  
Rev. Illemo Camelli.

# IZPOVEDI SOCIALISTA

Po šesti italijanskem  
izdaji posnema:  
H. B.

**5. Politični boji:** — Delavstvo je vstrajalo in zmagalo. Socializem si je s tem dobro pognjil tla. Ta prvi vspeh na gospodarskem polju ga je navdušil za nastop v politični arenici. Ni sklepal napačno. S takimi štrajki se love drobtine, s političnimi zmagami celi kosi. Kmalu za tem štrajkom so bile politične volitve. Enodušni sklep mlade stranke, ki je še sedela na lavorikah prvega vspeha, je bil: Mi moramo postaviti svojega lastnega kandidata. Glede osebe ni bilo nikakega prerekanja. Vse je bilo enoglasno za Bissolatija. V svojem kandidaturskem govoru je dejal mejo drugim: "Nihče naj ne glasuje zame, kdor ni s celo dušo socialist!" Se razume, da so bili vsi s celo dušo, čeravno marsikateri samo v toliko, kolikor mu je bila duša na jeziku. Navdušenje mase pogazi vse nasprotno mišljenje in čustvovanje. Začela se je živahna agitacija za lastnega kandidata. Po pet do deset se stankov je bilo na dan v raznih vaseh. Nobene žrtve jim niso bile prevelike, da ga spravijo skozi. In so ga. Kajpada so bili po zmagi pijani veselja in rajanja.

**6. Pesem ljubezni:** — Za gospodarsko še politična zmaga, ko ga bi to ne vzradostilo, ne navdušilo za nadaljne vzore in vstrajno delo jih doseči! Znali so kovati žezezo, dokler je bilo žareče. Niso pustili delavstva, da bi se vasedlo na prve lavorike politične zmage. Predobro so vedeli, da je njih končni vzor, popolna preosnova človeške družbe na podlagi socializma, še daleč in visoko. Zato nevzdržema naprej od boja do boja, od zmage do zmage, dokler ne zasije dan končne zmage in z njo nebesa. V vznešen-

nem stanju se je nekega večera naš Camelli v družbi Bissolatija vračal z dežele v mesto. Pusto, deževno vreme je bilo. Molče sta sedela v vozlu. Zato je pa njiju domišljija tembolj delovala. Oba sta v nočni, deževni naravi, ki ju je objemala, gledala sodobne žalostne razmere. Oba sta pa tudi živo zasanjala v bližajočo se zlato dobo. Naenkrat se je Bissolatiju nekje v globini prepolnega srca utrgala "Pesem ljubezni:" "Zdravstvuj ti izmučena človeška masa. — Vse mine, umrje ničesar. — Preveč smo sovražili in trpeli. Zdaj ljubimo. — Svet je lep in sveta je prihodnjost. — Neka druga Madonna še živi, ideja se ji pravi. — Dobrote in pravičnosti žari. — Blažen vsak, ki zanjo pade. — Blagoslovjen vsak, ki zanjo se bori."

Še bolj zamaknjena v bližajoče se kraljestvo ljubezni sta se vozila dalje. Camelli, ki je čez leta kot katoliški duhovnik pogrevale sladke spomine in jih pisal, je pa dostavil: "Ah res vse mine! Veliko smo trpeli, strašno se sovražili, a ljubiti se nikoli nismo naučili, ker nismo poznali vira ljubezni — Jezusa . . .

## 5. Poglavlje. V LUČI RESNICE.

**1. Dnevi britkosti:** — Po vspešnem štrajku, ki ga je politična zmaga kronala, so socialisti mislili, da so na konju. A so se temeljito zmotili. Gospodarji so jim zaprisegli maščevanje, ker so jim delavstvo zrevolucionirali. A tudi oni niso repa stisnili in prepustili delavstva njih še žalostnejši usodi. Pesem ljubezni, ki so jo tako radi popevali, je zamrla na njih ustnicah in bojna pesem se je oglasila: "Doli z zati-

ralci delavstva za vsako ceno! Kar vodi do tega cilja, je dobro!" Tako je šlo od ust do ust razočaranih socialistov. Seveda le bolj, kadar so bili sami mej seboj, ker gospodarji so sedeli zopet trdno v sedlu in pridno odpuščali delavce socialističnega mišljenja, kar je bojno razpoloženje še povčelo.

Naš Camelli je bil na eni strani žalosten, da se je socialistični evangelij tako naglo sprevrgel iz vse objemajoče ljubezni v slepo strast in še bolj poglobil prepad mejo delovnim ljudstvom in delodajavci. Vendar je simpatiziral z delavstvom. V tem ga je potrdila žalostna usoda onega starčka delavca, s katerim se je tisti večer sestal, ko je prvič imel priliko spoznati socialiste. Takrat, ko mu je reklo, ne vikaj me, tu smo vsi bratje, ga je popolnoma elektriziral in mu mahoma vlij socialističnega duha. Zdaj je prišel k njemu iskat utehe. Gospodar ga je na stara leta kratkomalo na cesto vrgel. Pogled na tega silovasega in belobradatega moža, ki ni več vedel, kje bo opoldan jedel in kje ponoči spal, ter se zato jokal pred njim, mu je vzvalovil kri do silnega ogorčenja.

**2. Notranja gniloba:** — Te žalostne razmere so pognale socialistično stranko v obupni boj za osvojitev javne uprave, da na ta način izboljšajo težek položaj delavstva. Boj ni bil brezvpspešen. Zatiranje na vseh straneh je zdramilo še prej zaspante in brezbrizne delavce, da so se pridružili socialističnim vrstam. Seveda tega niso storili iz kakih idealnih namenov, ampak bolj iz koristolovstva. In čim bolj je stranka načrščala, več takih elementov se je vgnezdzilo vanjo. Veliko izmej-

teh se je znalo preriti celo v ospredje stranke. Toda gorje stranki, ki jo vodijo sebičneži in izkorisčevavci, katerim je lastni blagor več kot blagor stranke. S takimi voditelji ona vsrka v se babil jetike.

Bistro Camellijevo oko je to kmalu izpazilo. Njegovo boljše preprič. mu je dejalo da bi mlaada stranka, katere program je preporod človeštva na podlagi socialne pravičnosti, se ne smela okužiti s takimi pogubonosnimi bacili, ki so starim strankam izkopali grob, ako noče doživeti istega poloma. A to njegovo boljše prepričanje ni prišlo do veljave. Egoizem rdeče mase je tudi njega nevede in nehote okužil. Kot strankin zastopnik v provincialnem in občinskem svetu je vedno le na to gledal, da je strankine pristaše naprej porival in se za njih interese zavzemal. Je li to v posameznih slučajih v skladu s pravičnostjo ali ne, za to ni vprašal. Tedaj tudi pri njem sam egoizem, če že ne osebni, govorito strankin.

**3. Vzroki propada:** — Številne zmage socialistov, tako na političnem, kakor na upravnem polju, so stranko še bolj okužile z egoizmom. Vsako zmago je na slovesen način proslavila. Javne parade, javne veselice, na katerih se je divje rajalo in popivalo, naj bi osvojile še ostale masse, ki so stale ob strani. Število je bilo merodajno, na kakovost nihče ni gledal. Ves takozvani "pofel" je bil dobrodošel. Camelli je bil takih sodrugov vedno manj vesel in vedno bolj zgubljal vero v socializem. Ni čuda! Saj so se vedno bolj oddaljevali od vzora, za katerim bi morali po njegovem pojmovanju, stremiti, če naj socializem res postane odrešenik propadle človeške družbe. Mesto da bi ljudstvo vzgajal v poštene ljudi, žnačaje, so netili le njih živiljske strasti. Njih klubi, kjer se je včasih vendar kaka pamet-

na slišala, so se dan za dnem bolj prelevljali v pijanske in kafarske brloge, kamor si količkaj pošten človek ni upal prikazati. Idealnejši sodruzi so si spočetka prizadevali te grde razvade затreti. Pijance so načelno izključevali iz klubov. A kaj je pomagalo jih skozi okno metati, ko je skozi na stežaj odprta vrata sto drugih notri prisko.

Prizori, ki jih je Camelli na lastne oči gledal po raznih klubih, so mu polagoma vzeli vso vero v socializem, kakoršen je bil. "Spominjam se," pravi, "nekega sestanka podeželskega delavstva in opekarjev v Robecco d'Oglia. Posvetovali smo se, ne bi li kazalo napovedati štrajka. Mej govorom sem gledal pred seboj žalostne prizore. Ta se je po taktu zibal sem in tje. Oni se je zopet drugače zvijal. Tretjemu se je poznalo, da je samo telesno pričujoč, z mislimi pa kdo ve kje. Sicer je pa sam pokazal koliko sledi izvajanjem, ker je zaploskal, kjer ni bilo prav nič na mestu. Četrти je brundal pred se. V resnici žalosten pogled! Skušal sem jih izgovarjati, češ, morda so trudni od dnevnega dela in se morajo živahneje gibati, da ne zaspne. A je bilo preveč očitno, da so okajeni in komaj čakajo, da zopet pridejo do glaža.

Preobila pijača je razgalila vso njih živaljsko notranjost. Mesto resne debate si čul le skrajno umazane izbruhe živaljskih nagonov. Nebesa, ki naj bi jih socializem prinesel človeštvu, so gledali v tem, da si bodo mogli tudi delavci vsaj po končanem tedenskem delu privoščiti nekaj dobrot mestne gospode, se do drage volje napiti in najesti, potem se pa raziti v javne hiše in tam prebiti noč v veseljačenju, ki je dnevna luč obsoja. Ko bi le smeti, ki jih ima vsaka stranka več ali manj, stremile za takimi nizkimi vzori, bi se bil morda še tolažil, da jih bo dober duh

večine polagoma premagal in izločil. A žal, niso bili voditelji in stebri stranke nič boljši. Ko sem doznal, da ima neki priatelj, ki se je v svojem navadnem življenu delal moža poštenjaka, navado, del noči preživeti v javni hiši, ko sem zvedel, da se nekateri mojih na zunaj idelanih priateljev cele noči preveseljačili v neki zloglasni beznici, ko sem slišal, da hodijo celo že postarni družinski očetje ista umazana pota, mi je postalo jasno kot majsko jutro, da taka od peta do temena gnila stranka ne more prekvasiti človeške družbe.

Skušal sem ta umazani veletok zajeziti. Nekega priatelja, tudi na videz stoprocentnega poštenjaka, sem resno prijel, kako se more tako ponizati in s propadlimi ženskami trutti življensko moč, ki je vendar stranka tako potrebna, ako hoče uresničiti svoje vzvišene vzore. Pa kaj mi je odgovoril ta navidezni poštenjak! Pomilovavno se mi je smerjal, češ, norec, ki ne veš, kaj je življenie in kje so nebesa. Ko sem vedno pogosteje slišal, da je ta ali oni pustil svojo ženo in se zagnal v koruzo svobodne ljubezni, pri tem pa bil sam ogenj za socialistične vzore, sem nad socializmom sploh docela obupal. Nisem sicer še imel pravega pojma o resnični veličini človeka, ki je, sam vzvišen nad takimi sramotnimi nižinami, edini zmožen druge dvigati k sebi. Take vzor ljudi sem spoznal šele pozneje, ko sem se iztrgal iz objema propadle socialistične družbe. To sem pa že takrat spoznal in globoko občutil, da možje, ki se sami puste voditi od najnižjih nagonov in se jim to zdi naravno, ne morejo biti Mojzesi, ki bi bili poklicani človeško družbo povesti iz egiptovske sužnosti v obljubljeno deželo sreče in blagostanja."

(Dalje sledi.)



# Kako se imam na farmi?

H. B.

Kakor kura, ki išče gnezda sem se spravljal na farmo. Ne morem reči, da zato, ker se mi je srce na Chicago preraslo. Chicažani so sicer "fejst" ljudje, kolikor jih ni rdečih ali brezbarvenih. A jaz sem se vedno kot peto kolo mej njeni čutil. Župnik nisem bil, kaplan tudi ne, za prevzitkarja sem pa vendar še malo premlad. Zato sem že komaj čakal, da sem mogel reči: Adijo! Da nisem rekkel prej, so bili različni vzroki. Četudi nisem bili ne župnik ne kaplan, sem bil vendar delj, kakor mi je bilo ljubo, navezan na sv. Štefana in njegovo službo, katere se še zdaj nisem popolnoma odresel. Poleg tega je pa tam tiskarna in jaz urednik "Ave Maria." Urednik lista, pa 26 milij oddaljen od tiskarne, to ni brez težav. Misli sem, da bi odložil. Ponujal sem list očetu in prvemu uredniku nazaj, a se ga je otepal. Zato potrpljenje, ljudje božji, če bo včasih kaj narobe, dokler ne dobim novega urednika, oziroma vzamem tudi "Ave Maria" k sebi, kar se bo prej ali slej gotovo zgodilo. Zaenkrat bo morala že v Chicagi ostati, ker zanjo tu ni prostora.

Jezus ima prednost. Njega moramo najprej sem dobiti. Zdaj ga še nimamo, razen zjutraj na altarju in v srcu čez dan. Nekaj časa je imel še zjutraj prav ubožni altar. Na pisalni mizi se je maševalo. Zdaj ima pa že svoj altarček in svojo kapelico, kamor jih navadno že toliko pride, da je mogoče reči: Dominus vobiscum. Naši sosedje, kolikor jih je, so videti dobri katoličani. Z veseljem čakajo večje in udobnejše urejene kapelice. Neka sosedova Miss, ki jo je župnik podražil, kedaj bo poroka, se mu je odrezala: Vi jo boste zastonj čakali, ker imamo zdaj mi v Hrastju (Oakdale, (tako se prav za prav kraj imenuje.) svojo župnijo. Tako se govoril!

Hišica za Jezusa je že v delu. Ne bo več dolgo, ko se bo stalno naselil mejnami. Potem se bo šele začelo pravo življenje, ob viru življenja. Njega je v začetku, ki je vsak težak, še posebno potreba. Ko bomo klečali ob njegovi mali hišici, se nam bo naša, ki se nam zdaj tako majhna vidi, zdela graščina. In ob motnem svitu Večne luči se bomo lažje sprijaznili s petrolejkami, ki smo se jih drugače že odvadili. Vsekakro bi potrebovali več prostora. Če še kje žive stari Ribničani, ki so znali cerkve raztegovati, kakor bi bile iz "gumilastike," naj se zglase. Jaz bom takoj podpisal kontrakt, z njimi. Jopič je jim bom kupil nove iz "Teufelscajga."

Toda moram naprej povedati, da bi bilo treba hišo na širino in visočino razmakniti. Kakor je zdaj, je kot nalač za banditske obiske. Nobenemu ni treba lestvice. K oknu se vstopi, stegne roko do polovice v sobo, pa me lahko za pete ven potegne. Dozdaj še nihče ni poskušal, kaj se pride, ne vem. To pa vem, da se bo kesal, če bo denarja is-

kal. Kajti več kot deset dolarjev nikoli ni pri hiši. Za deset dolarjev se mu pa ne splača svoje hlače v nevarnost postavljan. Jaz mu jih sicer ne bom meril, pač pa naš "Sporti," ki smo ga kot inventar dobili. Ta vam je "vačman." Za kuhinjskim oglom leži, a ne spi. Če se le kak avto pred hišo ustavi, ga že nahruli, zakaj je "zaštapal." Ko bi se pa kdo držnil prestopiti vrtna vrata, bi kmalu izgledal kakor Krjavelj, tako bi ga razcebral. To pa samo ponoči. Podnevi je z vsemi priatelji, ki ga prijazno pogladijo. Seveda samo s takimi, ki imajo čisto vest in namene, kar on bolje pozna kot mi.

Vseh udobnosti, s katerimi se lahko ponašajo sosedi na obeh straneh v Chicago in Jolietu, nam zaenkrat še manjka, dve pa le imamo: Dober zrak in dobro vodo studenčnico. Žal, da se ob samih teh dveh ne da dolgo živeti. No za sveže pristno mleko in jajca tudi nismo v zadregi. Naš farmar-najemnik nam za par centov rad postreže s temi dobrotnami. V tem "bitamo" ohicažane, ki morajo pobeljeno vodo pitи in jubilejna jajca uživati. Tudi nekaj zelenjavne smo že sami pridelali, ki je seveda vse drugačna, kakor tista, ki po mestnih "štarih" čaka odrešenja, pred katero bi krave našega farmaša gotovo smrček vihale.

Kakor vidim in slišim, so tla zelo pravna za vinsko trto. Po drevju se vspenja vse polno orjaških divijih, če ne podivjanjih trt, ki so jako polne. Zdaj žal že rajni Mr. Culjan tam v Utiki, sam velik prijatelj trte, ne pa prevelik njenega soka, nas je kmalu po nakupu farme spodbujal, naj tudi zanjo odločimo nekaj prostora. Ne rečem, da pozneje tega ne bomo storili. Bomo vsaj za gotovo vedeli s čim mašujemo. A zaenkrat je drugo bolj potrebno. Mej tem bo morda trta našla več milosti v ameriških očeh, kakor jo ima zdaj. Meni kot Gorenju, ki nisem pod trto rasel, je nazadnje vseeno.

Kdor se hoče prepričati, če je res vse tako kakor sem povedal ali ne, naj pride pogledat. Ako nima svojega avto, naj pa vzbame cestno železnico iz Chicago ali Joljeta. Prav lahko nas je najti. Cestna železnica se ustavi tik pod našo hišo. Kar sprevodniku naj pove, da ustavi v Oakdale (Okdel). Ker je to malo, slučajno postajališče, mora potnik iz Chicago vzeti listek do Lemonta, oni iz Joljeta do Lambert. Toda kdor še kaj drugega potrebuje kot zraka, vode in mleka, naj se sam opremi, ker mi moramo za vsako zrno popra posebej v dve milji oddaljeni Lemont. Ko bomo bolj založeni, bomo pravočasno povedali.

Od 22. junija do 6. julija smo prejeli sledeče darove za kolegij:

1. Kolekta Miss Mary Gostič, New York, N. Y. Ta znana naša dobrotnica in

vneta agitatorica za naše liste od prvega početka sem, je bila mej prvimi, ki so se oglasili z dosmrtno članarino Apostolat. S tem, pa ni bila zadovoljna. Vzela je knjižico in šla nabirat. Te dni nam jo je vrnila s checkom \$100.00 od katerih je, kakor razvidimo sama dala \$41.35.

#### A. Sama plačala po \$10.00.

a. Za svoje rajne stariše.  
b. Za rajnega Rev. Ant. Berka. (Kako lepo, da se kdo rajnih duhovnikov na ta način spomni).

c. Za duše v vicah.

d. Po namenu \$11.35.

#### B. Nabrala je:

a. \$10.00: Gertrud Lindič.  
b. Po \$5.00: Frank Peterka, Mrs. Frank Peterka. Oba iz Glendale, N. Y.  
c. \$3.00: Fany Kršmanec, New York, N. Y.  
d. \$2.00: Anton in Mary Stassich, Mary Gostich, Ljudmila Cagran, Ivana Abe. Vsi iz New Yorka.

e. Po \$1.00: Miss Mary Peterka, Josephine Peterka. Oba iz Glendale, N. Y. John Pogačnik, Mary Strnad, Frank Capuder, Emanuel Topolko, Anton Kerc, Jakob Cerar, Frank Osolnik, Mary Gellar, Angela Krall, M. Weinlecher, Luyo Skrabar, A. Kerc, Ivana Abe, Angela Musič, Antonija Musič, Antonija Krall, Tončka Krall, Ela Vovk, Fany Gosar. Vsi iz New Yorka; Tessic Medek, Richmond Hitt, F. Staudahar, Brooklyn.

f. Po \$0.50: Pavlina Ogrinc, M. Cveran, Albin Krall, Helen Jenko, Fany Dečman.

g. \$0.40: Ivan Paveli.

h. Po \$0.25: F. Svetlin, Pavla, Ivana V... Stefanija Habjan, Fany Sajor, Fany Loboda. Vse iz New Yorka.

2. Kolekta Miss Katinke Pavlič, New York, N. Y. Ta vzorna, dolgoletna prednica njujorške Marijine družbe in prava cerkvena mamica na Marks Place, na katero sta P. Benigen in gospod Francelj v Domžalah lahko ponosna, je tudi vzela nabiralno knjižico v roke in šla okrog prijateljev in znancev, ter nabrala lepo vsoto \$44.00.

#### Dali so ji:

a. \$10.00: Helen Pavli, New York, N. Y.

b. \$5.00: Valentín Pavlič, New York, N. Y.

c. \$2.00: Frances Pavli, New York N. Y.

d. Po \$1.00: Josephine Holmar, Ivanka Pavlin, Joe Potočnik, Minka Grbec, Ema Grbec, Cecilija Pfeifer, Angela Seško, Mary Jerman, Mary Jozernik, Lucija Judeš. Vsi iz New Yorka N. Y.

e. Po \$0.50: Antonija Pavlič, Ivana Podboršek, Angela Martini, Katie Lamberserk, Fany Hribar, Mary Zevnik, Ivana Jozernik, Josephine Weith, Ista; Za Joseph in Josephino Weth (oba rajna) Joseph Dollar, Ista; Za Fanny in Va-

lentina Dollar (oba rajna); Metod Končan, Josie Končan. Ista: Za Franca Končan (rajnega); Valentín Pavlič, Agnes Pavlič. Ista: Za Terezijo in Ivana Pavlič (oba rajna), Fany Lachner, Mary Omerza, Antonija Martinc. Ista: Za Matevža Martinc (rajnega); Tessie Pirnat, Ivana Ovca, Ivanka Ovca, Katie Pfeifer. Vsi iz New Yorka, N. Y.; Ivana Kušar, Brooklyn, N. Y.

**3. Kolekta Mrs. Mamie Chernich, Reading, Pa. \$17.00.** Ta naselbina je malo slovensko gnezdo, kakor jih imamo mnogo. Velikokrat se v takih gnezdih dobe zlate duše, ki stope sredi rdečega morja kakor skala. Ena takih je Mrs. Chernich. Poznamo jo že, ne osebno, pač pa po imenu, ker smo že večkrat vpisavali sv. maše, za katere nam je poslala. Težko je kolektati po takih naselbinah za kako katoliško stvar. A ona se tega ni ustrašila in vspela, lepše kot bi bilo pričakovati.

#### Darovi:

a. \$2.00: Mamie Chernich, Reading, Pa.

b. Po \$1.00: Peter Chernich Ridgewood, Pa., Mary Chernich, Mary Auher, Mary Bennett, Ema Weidner, James Flannery, M. Schwern, G. F. Magie D. McFrane, B. E. Thaler, W. H. Moyn. Vsi iz Reading, Pa.

c. Po \$0.50: W. C. K. Fisch, F. Bamkes, Mary Chernich, John Chernich, Agnes Chernich, H. S. Mattern, Levi Ed., W. Haydel. Vsi iz Reading, Pa.

**4. Kolekta Mrs. Mary Pierce, No. Bradock, Pa. \$16.25.** Tudi Mrs. Pierce je ena tistih dobrih in značajnih duš, ki se tudi tu in tam dobe po malih naselbinah. Moški se vtpljajo v rdečem morju, one pa stope kakor skala. Ničesar jih ne premoti, da bi zapustile pota svojih vernih mater. Nanje vedno lahko računamo,

ko gre za kako dobro stvar. Ena takih je kakor rečeno, tudi Mrs. Pierce, v N. Braddocku. Pa. Veliko ni mogla upati v naselbini, a to ji ni vzelo poguma. Šla je, veliko je obšla, in nabrala omenjeno vsoto.

#### Dali so ji:

a. \$2.00: Joseph Lesjak.

b. Po \$1.00: Jos. Suša, Mary Mramor, Tony Cesnak, Simon Levstik, Mary Anžlovar, Mike Može, Frances Zafran, Marko, Mrs. F. Sage, Ant. Ramus.

c. \$0.75: Frances Svet.

d. Po \$0.50: Frances Zetko, Mary Znidarsič, Mary Kučič, Jenny Mlakar, Martin Jerina

e. Po \$0.25: Sofija Učman, Jakob Branzel, Mary Marenick, Joseph Regina.

**Mr. Joseph F. Muhič, Joliet, Ill. je še nabral.**

a. \$10.00 Andrej Kolman

b. \$1.00: Louis Janžekovich.

c. \$0.50: Frances Muren, Luka Grošelj, Anton Cenajš.

d. \$0.25: Jos. Sladič.

Vsega skupaj \$84.65.

**5. Kolekta Mrs. Uršule Babich, Greaney, Minn. \$13.00.** Greaney nam je znan kot ena najidealnejših slovenskih naselbin v Ameriki, kjer žive še stare slovenske korenine, kakoršne se v večjem številu skupaj dobe le še pri sv. Štefanu v Brockway, Minn. Večkrat me je že vleklo tja gori, ko sem slišal, da nimajo svojega domačega duhovnika, ki bi ga tako radi imeli in vse žrtvovali zanj. Zlasti kadar so moji živci začeli revolitirati me je mikalo v tamkajšnjem blaženi mir. Ko bi bil svetni duhovnik, bi se prav nič ne pomislil se jim ponuditi. Žgancov in mleka bi mi že dali. Kaj pa hočete več! Toda v tem položaju v katerem sem, ne morem resno na to misliti. Upam pa,

da se bo tem dobrim ljudem prej ali slej uresničila želja. Mrs. Babich, hvala Vam lepa za kolekt! Zdaj Vas pa pooblastim, da poizveste za kakega nadarjenega fanta tam okrog vas, ki bi imel veselje postati duhovnik. Malo bodo plačevali zanj njegovi starši, malo mi, nekoliko bodo pa v kolegiju za par let skozi prste pogledali. Velja?

#### Mrs. U. Babich je nabrala:

a. \$2.00: Agnes Novak.

b. Po \$1.00: Mary Palčar, Ivana Flak, Frances Udovich, Ana Rersič, Ursula Skraba, Mrs. J. Hochevar, Mrs. A. Starich, Mrs. I. Babich, Mr. Ig. Babich, John Babich, Almaja Domin, Virginia Minn., Ana Peršič.

#### 6. Kolekta iz raznih krajev:

a. Rev. K. Mlinarovič, Harbor, Ind. \$50.00.

b. Po \$10.00: Neimenovana, La Salle, Ill. Poslal Mr. Matt Komp Sr.

Valentin Oblak, Newburg (Clev.) O., Mary Otrin, Chicago, Ill. Ignacij Korel, Soudan, Minn. za r. Katarino Korel, Soudan, Minn.

c. Po \$2.00: Josephine Barto, Seatonville, Ill., po namenu, Mrs. A. Hegler, McKinley, Minn., Mary Mrak, Ely, Minn.; Josephine Perhne, De Pue, Ill. za raj. Mary Hočevar.

d. \$1.75: Mat. Tekavec, Cleveland, Ohio.

c. Po \$1.00: Mrs. Felicijan, La Salle, Ill., Frank Horžen, Chicago, Ill. za r. ženo. Vincenc Maček, De Pue, Ill., Ana Virant, Aurora, Minn., Mrs. Arthur Stewart, Grattan, Minn., Mrs. John Barrett, Grattan, Minn.

f. Po \$0.50: Frances Novak, Pueblo, Colo.



## R A Z N O .

V molitev se priporoča že dolgo časa bolna dosmrtna naročnica Ave Maria, Mrs. Mary Tomažič, Olwphant, Pa.

#### Z A S V. M A Š E S M O P R E J E L I :

##### 1. K nam:

Frances Bučar, Cleveland, O. po nam 1 (1); Amalija Bregar, Cleveland, O. v zahv. po nam. 2 (2); J. Meglen, Pueblo, Colo. za r. Ant. Meglen, 2 (2); Kat. Perme, Cleveland, O. za srečo in zdr. 1 (1); Mary Žgajnar, Greaney, Minn. v č. M. B. 1 (1); Neimenovana, Elcor, Minn. v č. M. B. po nam 1 (1); Helen Patrick, San Francisco, Cal. po nam 1 (1); Frances Bučar, Cleveland, O. za zdr. 1 (1); Ista: za r. Frances Bučar, 1 (1); Ana Virant, Aurora, Minn. n. č. presv. Sr. J. 1 (1); Mary Grahek, Aurora, Minn. po nam 1 (1); Andro Košir, Waukegan, Ill. v č. sv. Jož. po nam Jož. Košir 1 (1).

##### 2. K Mariji Pomagaj:

Frances Cvenk, So. Chicago, Ill. po

nam 1. (1); Ista: Za r. moža 5 (5). Kat. Lavrin, San Francisco, Cal. v dob. nam. 5 (5); Jakob Prestor, Sheboygan, Wis. po nam. 5 (5); Frances Petkovšek, Pueblo, Colo. po nam. 1 (1); Rosie Ambroš, Gilbert, Minn. po nam. 1 (1); John Michelich, Eveleth, Minn. v M. B. Isti: v č. Križanemu. Isti v č. presv. Krv. Frances Novak, Pueblo, Colo. po nam iz oblj. 5 (5).

#### DAROVI Z A A. M.

Po \$30.00:

Alojzij Rojšek, Nashwauk, Minn.

Po \$4.00:

Kath. Perme, Cleveland, Ohio.

Po \$2.00:

Frančiška Papež, Joliet, Ill.; Mary Marinčič, Forest City, Pa.; Marija Erčul, Soudan, Minn.; A. F. Collinwood, Ohio; Lawrence Grošelj, Joliet, Ill.; Joe Lušina, La Salle, Ill.

Po \$1.50:

Marija Prime, Cleveland, Ohio; Frances Bučar, Cleveland, Ohio; Josephina

Kranjc, Cleveland, Ohio.

#### Po \$1.00:

Johana Kolar, Cleveland, Ohio. Louis Stare, Valley, Wash., Ivana Merkun, Cleveland, Ohio; Katie Lamuth, Joliet, Ill.; Ana Brajdich, Pueblo, Colo.; M. Križišnik, Sheboygan, Wis.; Mrs. M. Grahek, Milwaukee, Wis.; Frances Skully, Cleveland, Ohio; A. Požun, Johnstown, Pa.; Frances Zakošek, Aurora, Ill.; Ana Kegel, West Allis, Wis.; Rosalia Adamich, Gilbert, Minn.; Anna Pavlin, Cleveland, Ohio; Anna Virant, Chicago, Ill.

#### Po \$0.50:

M. Kukar, No. Chicago, Ill.; Louis Krall, Cleveland, Ohio; Neža Gore, So. Wilmington, Ill.; Angela Levstik, Brooklyn, N. Y.; Frančiška Vrabič, Milwaukee, Wis.

#### Po \$0.40:

Mary Swan, Valley, Wash.

#### Po \$0.25:

I. Drassler, Forest City, Pa.



North Chicago, Ill.

**Dragi Striček:** — Kjer zadnjič nisem uganila uganke moram spet poskusit. In upam, da bode prav. In ta je Kar v nebesih je in se časti kar pa Bog ustvaril ni. In to mislim, da so Kristusove rane. Kjer jih ni Bog ustvaril.

Sedaj pa pozdravim vse na cornerju posebno pa Vas vaša udana

**Pauline Marinčič.**

**Draga Paulina:** — Sedaj si pa prav rešila to uganjko. Me veseli. Le še večkrat se oglasi. Te bom vsikdar veseli. Pozdravljenja.

**Tvoj striček.**

**Willard, Wis.** — Draki striček: — Tu di jest bi rat na vaš körner prišu. Jest sem 12 let star in sem u 6 razredu. Jest hodim u public šolo. Tukaj na Willardu so lepe farme.

Jest komaj čakam spomlad kako bo lušno takrat. Tičke bodo pejle in sneg bo se jokal, bodo tudi prišli dolgi dnevi.

Jest živim na 60 Acre farmi. Jest sem bil tukaj rojen. Nas je 6 bratu in 4 sestre, sedaj smo vse zdrave. Jest grem usaka nedelja k maši če je le mogoče. Če ni pre hodu mraz. Jest živim 2 in pol miles od cerkve. Father Novak nas učijo katekizem usaki četrtek. Leto 1923. smo dobili nove sedeže u naši cerkvi, bliža se velika noč ali boma pirhe delati!

Moja mama in papa berejo Ave Maria, da pravijo kako bo to lepo ko mislite napraviti semenisce. In pravijo moja mama in papa, da bo fajn. So rekli da bodo pomagali kolikor bodo mogli. Saj bom jest tudi ki bom velik, bom prišu u Chicago pa bom denar zaslužu pa bom tudi jest pomagov. Morbit bo tudi men kaj nucalo. Striček, netrejba tu moje pisanje vrečt u koš bom u drugeč bolši napisov. Zdaj bom mogu pa končat zato ki se glib učim slovensko pisat, mislim, da ne boste mogli moje pismo brat. Vas lepo pozdravim in use druge na kornerju.

Frank Petkovsek.

**Dragi Frankie:** — Jako me veseli, da si nam tako lepo pismo pisal in toliko lepega povedal. Da, tam na lepem Willardu je res lepo, posebno spomladni mora biti lepo. Me jako veseli, da se tako zanimaš za naš kolegij, katerega mislimo tukaj delati. Veš kaj Frankie, kaj pa ko bi tudi ti mislil na to, da bi prišel v kolegij v šolo in bi poskusil. Ali ne misliš, da bi bilo lepo, ko bi bil kedaj duhovnik, Priest? Le povej mami in papa, da nas veseli, da se tako zanimajo za nas in da nam bojo pomagali. O, to gotovo vemo, da nam dobrí Willardčani ne bodo odrekli nekoliko pomoči. Saj boste še vi, boys and girls gotovo kaj zbrali med seboj in nam kaj poslali. Sveda na farmah nimate veliko, vendar kaj malega se bo pa že dobilo. Kajne, Frankie, da boste. Le še kaj se oglasi. Lepo pozdravi dobro mamo in papa

**Tvoj Striček.**

**Steelton, Pa.** — Dragi striček: — Naj prej vam voščim srečno Novo leto. Veseli me, da sem videla v Ave Maria eden malni puzzle.

Kaj nikdar ni bilo in nikdar ne bo, — pa je vsikdar bilo in vsikdar bo?

Ja mislim, da je to glas. Pozdravljeni.

**Anna Matjašič.**

**Draga Annie:** — Ne boš! Le še mamo pomisliti, če je že kedaj kaj bilo in ne bilo. Bom drugikrat sam povedal. Pozdravljeni!

**Tvoj Striček.**

**So. Cihicago, Ill.** — Dragi striček: — This is my first time that I'm coming on your corner I welcome all the boys and girls that are on your corner. I'm writing you that I am in a convent almost two months.

I'm praying every day and offer my communion in honor to Dear Jesus to give me grace that I could be his bride.

I just read the "Ave Maria" and saw a puzzle which I was trying to guess and I don't know if it's right "hell" I please you to answer my letter.

I give you my best regards.

**Mary Zelko.**

**Draga Mary:** — Ni si jo "pogruntala." Le še malo pomisliti. "Hell" je, toraj ne more biti. Puzzle pa pravi, da nikdar ni bilo in nikdar ne bo. Pozdravljeni.

**Tvoj Striček.**

**Beadling, Pa.:** — Dragi striček: I am writing you a few lines to let you know that I would like to be in your corner too. My mother is dead 5 years. I was six years old when she died. There are five of us children in our family, three boys and two girls. The oldest of us is a girl. She was ten years old when my mother died. The smallest of us was boy eighteen months. My father kept us ever since that time. I saw in the Ave Maria Magazine the puzzle. I think that the answer to this question is "God" I give my best wishes to you dear Father.

Yours truly

**Joseph Delach.**

**Dragi Joe:** — Kako smo z zanimanjem in sočutjem prečitali tvoje pismo. Kako te pomilujemo, da nimaš ljube matme več žive. Kaj ne, da večkrat moliš za njo? Kako moraš imeti rad svojega očeta, da Vas tako lepo uče in skrbe za Vas. Le priden bodi, pa še večkrat nam piši. Pozdravljeni.

**Tvoj striček.**

**Milwaukee, Wis.** — Dragi striček: — V Ave Maria sem čitala, da striček bi radi vedeli, kaj nam je Miklavž prinesel in kako smo Božič obhajali. Miklavž ni meni nič prinesel. Jaz sem slišala da tu v Ameriki Miklavž pride skoz dimnik. Zato jaz mislim da on ni vedel da imamo furnes v hiši, je pa najbrž da ga ni blo. Od nedeljske šole učiteljice sem dobila za present lepo malo knjigo za čitat. Dne 23. decembra je bil pa Christmas party v St. Patrick šoli za vee otroke kateri hodijo v nedeljsko šolo v slovensko cerkev. Jaz sem bla tudi pri polnočnici. Tukaj je blo pet sv. maš na Božič. Sedaj so tri leta odkar sem prišla sem iz starega kraja, pa meni se tukaj bolj dopade kakor tam. Sedaj pa moram skončat pisomo ker se bojim da bi ne v koš rajzalo. Sedaj Vas še enkrat lepo pozdravi.

**Amalia Koroperc.**

**Draga Amalia:** — Skoraj gotovo se je vašemu Santa res kaj takega prigodilo, kakor piseš. Ti revež, ti! No, drugikrat, bo pa gotovo bolj pazil. — Le še kaj piši. Pozdravljeni.

**Tvoj Striček.**

**Leask Sask, Canada.** — Dragi striček: — Sem videl spet v Ave Maria en ridde. Kaj v nebesih . . . Jest mislim, da je Bog sam. Jest sem pisal enkrat po prej, pa je Ave Maria prišla že dvakrat, pa mojega pisma še ni notri. Morebiti se je pismo izgubilo. Jest sem dvanaest let star. Pozdravljeni.

**Stanko Rejc.**

**Dragi Stanko:** — Mi je jako žal, da se je pismo izgubilo, ker drugače bi ga bil gotovo prinesel na körner. Uganke pa nisi popolnoma zadel. Nič hudega, boš pa drugikrat bolj pravilno zadel. Pozdravljeni.

**Tvoj striček.**

**Chicago, Ill.** — Dragi striček: — I saw your puzzle in the Ave Maria, and I thought that I would try my luck to

guess the puzzle. This is my first letter. I cannot write Slovenian very good so I write English. I think I guessed the puzzle — Kar je v nebesih je in se časti kar pa Bog ustvaril ni. Jaz mislim da so rane Kristusove. I hope I will get the eversharp pencil.

Best regards to all the boys and girls.

**Anna Sagadin.**

**Draga Anna:** — Jako sem se zveselil tvojega pisma, da si tudi ti prišla na naš korner. Zastavico si prav rešila. Le poskusili drugikrat nekoliko slovensko pisati. Bo že počasi šlo. Poskusiti je treba. Pozdravljenja.

**Tvoj striček.**

**Eveleth, Minn.** — Dragi striček: — Mi imamo zelo mrzlo. Danes 24. maja je sneg naletaval. Poskusila bom vaše uganjke. Prva je: Rane Jezusove. Ali je prav? Druga je pa veter. To je prvo pismo, torej oprostite, ker ne znam dobro pisati slovensko. Vas pozdravljamo vsi

**Mary Petrich.**

**Draga Mary:** — Uganke si dobro rešila. Tudi tukaj v Chicagi nas je še do konca maja zeblo. Potem ni čudno, če tudi Vas tam gori v ameriški Sibiriji zebe. Pozdravljenja.

**Tvoj striček.**

**Richmond, W. Va.** — Dragi striček: Pred jednim mjesecem sem Vam pisala, to je več drugo pismo, ki Vam pišem i bi jest tudi rada prišla na Vaš korner among the boys and girls i vidi, da imate uganko na vašemu knero i bi jest tudi rada kaj uganila. Po mojem mnjenju bi ja mislila, da su sv. Rane Jezusove. Druga je veter. Ja mislim, da je prav. I bi vam rada jedno uganjko dala, da bi stavili na korner: Jeden je naredil, pa je ni imel rad. Drugi je pa kupil, pa je ni mogel rabiti. Tretji jo je pa rabil, pa je ni znal. Kaj je to. Pozdravljam vse boys in girls, posebno pa Vas.

**Philipine Paulin.**

**Draga Philipina:** — Me veseli, da si tako pridna, da se tolkokrat oglašiš. Samo potrpeti moraš, da pride pismo na vrsto, da ga denem na korner, ker imam tako malo prostora, vas je pa veliko. Sedaj pa boys in girls rešite zastavico, katero Vam je zastavila Miss Philipine iz Richwooda. Pozdravljenja.

**Tvoj striček.**

**So. Chicago, Ill.** — Dragi striček: — Vesela sem zopet ker sem prijela list Ave Maria kjer sem brala da tista uganika ni prav katero sem zadnjic pisała zato bom pa drugo poskusila katera je "Kaj je v nebesih in se časti pa vendar Bog ustvaril ni. To je, "Kristusove rane."

Z Bogom Pozdravljam Vas

**Frances Trstenjak.**

**Draga Frances:** — Uganka si sedaj prav rešila. Eversharp ti bom postal, katero sem obljudil. Le še večkrat se oglaši. Pozdravi vse v So Chicagi.

**Tvoj striček.**

**Waukegan, Ill.** — Dragi striček: — To je moje prvo pismo. Jaz sem stara

dvanajst let in hodim v katoliško šolo. Jaz sem v šestem razredu. Poskusila sem uganke rešiti; ale ne vem če je prav? Kar se nebesih je in se časti kar pa Bog ustvaril ni. Mislim da je Sveti križ, ker so ga Judje naredili. Vas pozdravim.

**Pauline Grom.**

**Draga Paulina:** — Živio. Paulina, da si tudi ti prišla med nas. The more the merrier! Za uganko je že potekel čas. Vendar je tvoja rešitev tudi primerna. Le še večkrat piši.

**Tvoj striček.**

**Joliet, Ill.** — Dragi striček: — Jest sem tudi malo prišla na vaš kornar in vas lepo pozdravljam in vse boys and girls ravno danes sem brala knjigo Ave Maria jest bom tudi trajala vašo uganko rešiti če bo po vašeh mislih prav rešeno. Po mojih mislih je Sveti Križ. Jast sem učenka tretjega razreda Room 4 Our sisters name is Sr. M. Wilhelma. She is very good. Prosim ne dente moje pisemce v koš. Prosim dajte mi znati če sem rešila prav uganko.

Jest sem učenka St. Joseph's School. Zbogom.

**Anna Marchek.**

**Draga Annie:** — Pozdravljena na kornerju! Tako je prav. Vsi slovenski solarji morajo priti vsaj vsako leto enkrat na korner. Le še pridi. Glede uganke, je kakor sem povedal zgoraj naši Pavlini. Pozdravljenja.

**Tvoj striček.**

**Grattan, Minn.** — Dragi striček: — Ena uganka, ki je v Ave Marija je. Jast mislim, da je druga božja oseba, Bog Sin in Sveti Križ, ki je Jezus na nemo umrl za nas ali pa svete rane negove.

Good bye. — Pozdravljeni striček in vsi otroci na konarju. Ostanem vaša

**Annie Plemel.**

**Draga Anica:** — Uganko si dobro rešila. Le še piši in povej, kako se imate v Grattanu. Hvala lepa za lep šopek, katerega si poslala. Vsi boys in girls te pozdravljajo posebno

**Tvoj striček.**

**Kansas City, Kans.** — Dragi striček: Tudi jaz sem se namenila pisati eno pismo. Nič novega vam ne morem povedati ker je vse po navadi. Jaz sem v četrtem razredu in sem učenka slovenske šole sv. Družine. Mi v naši šoli imamo prav dobre sestre in te so reda sv. Frančiška. Ob koncu naše šole smo imeli prav izvrstno igro. Dragi striček, nikar mi ne zamerite v mojem slabemu pisanju vedno se bom na vas spomnila v molitvi in za vas molila.

Vedno pozdravljeni.

**Annie Majerle.**

**Draga Annie:** — Ti pa jako lepo slovensko pišeš in pravilno tudi. Se vidi, da imas slovenske učiteljice. Kako je lepo, če znajo slovenski otroci tudi nekoliko jezikov, dobre mamice. Le pridna bodi, pa nam še kaj piši.

**Tvoj striček.**

**Pueblo, Colo.** — Dragi striček: — Zopet sem danes v Ave Maria brala da Boys and Girls are trying rešiti vaša

zastavica. Prvo vidim da so že uganili a druga kaj je v nebesih je ki se časti kar Bog ustvaru ni. Po moji misli je to petere rane Kristusove. Ko so jih rabelni ranili. Prosim de mi odpisete ako sim organila. Če pa ne vrzite ta pismo v vaš veliki koš.

In tukaj vam pošiljam naročnino za list Ave Maria. Za eno leto za mamo in pozdravim vas da bi Bog nam dal ljubo zdravje in vsem Boys and Girls na conerju. Your Friend

**Anna Prince.**

**Draga Ana:** — Tvoje lepo pismo sem sprejel. Žal, da ti nisem mogel odpisati, ker bi imel preveč dela, če bi hotel vsakemu posebej odpisati. Uganke si prav rešila. Le pridna bodi.

**Tvoj striček.**

**Beadling, Pa.** — Dragi striček: — I would like to come on your corner as I see there is only one on your corner yet. I have seen your puzzle in the "Ave Maria". "5 krvavih ran Jezusovih" tiste so rabelni naredili.

Oh, tista krava pa lahko uganem. Cena je \$2.00 piece, skup so prišle z nogami po tleh.

Prosim oprostite mi za slabo pisanje. Vedno pozdravljeni

**Frank Suhadolnik.**

P. S. En dolar so mama dali za šmarnice.

**Dragi Frank:** — Uganke so O. K. — Hvala lepa tvoji dobri mami za lep darček za šmarnice. Le še kaj nam piši.

**Tvoj striček.**

**Calumet, Mich.** — Dragi striček: — Kakor sem videla v Ave Maria da ni nobeden rešil uganke toraj tudi jast probam rešiti. Jast mislim da so Jezusove rane, to je v nebesih in se časte ali Bog jih ustvaril ni.

Pozdravljeni moj striček.

**Annie Klobučar.**

**Draga Annie:** — Uganka O. K. — Kako se pa drugače imas? Upam, da se ti dobro godi sedaj o počitnicah.

**Tvoj striček.**

**Ambridge, Pa.** — Dragi striček: — Tudi jaz sem želel priti na vaš kornar. Bral sem v zadni številki Ave Maria in sprevidel da ni uganek, kaj v nebesih je in se časti, kar Bog ustvaril ni, še nobeden rešil. Po mojem mnenju je to sveti, križ, ker križ so rabelni naredili. Druga uganka na vrh strimim Jaz mislim da je veter. Če nisem prav rešil, mi ne zamerte. Dragi striček jest vam bom poslal eno uganko in ta bo prav lahka. Majhen štiri vlačim, velik zemljo obračam, po smrti pa v cerkev hodim in kako me boš imenoval?

Tukaj vam pošiljam \$1.00 na čast Kraljice Maja in se Vas spominjam v molitvah in pri sv. Obhajilu. Pozdravljeni. Ostanem vedno Vaš

**Peter Svegel, Jr.**

**Dragi Pet.** — Uganka O. K. — Sedaj pa, otroci, na noge. O počitnicah imate več časa, da jih rešujete. Pet Vam je dal eno prav težko. Bomo videli, kdo jo bo prvi rešil. Pozdravljeni Pet.

**Tvoj striček.**